

Suchdolský divadelní spolek SUD
Slečna Marplová: Pletichy pralesa
nominace na Krakonošův divadelní podzim 2026

Velkou chválu si zaslouží autorský tech Lenky a Víta Chaloupkových – striktně se drží žánru detektivní komedie, vědomě se v něm pracuje s humorem a reáliemi ze světa Agathy Christie, které jsou téměř absurdně hyperbolizovány.

Soubor se rozhodl v inscenaci kombinovat činoherní prvky se stínohrou, ve které chytře porušují loutkové principy ve prospěch vtipů a scénických gagů.

Celou inscenaci doprovází živá hudba kapelky, která sedí mimo scénu, ale aktivně se do příběhu také zapojuje.

Největší slabinou inscenace je přítomnost režisérky (a zároveň i autorky předlohy, potažmo dramaturgyně) v kapele. To s sebou nese špatnou kontrolu nad temporytmem inscenace. Slovní humor tedy pozbývá potřebný timing a situace nevyužívají naplno svůj humorný potenciál, který je v textu zřetelně vystopovatelný, ale na jevišti se ztrácí v překotných akcích.

Režijně-dramaturgicky utíká souboru i jasná tematizace celku, která by pomohla najít jasné motivace jednotlivých postav.

V diskuzi se souborem režisérka sama pojmenovávala nedostatky textu, inscenační nedotažonosti a předkládala příklady změn, které na základě zpětných vazeb už do inscenace aplikovali nebo se na to chystají. Vzhledem k této poučenosti, pokornému přístupu a v kontextu dalších inscenací zařazených do programu přehlídky, jsme se rozhodli udělit souboru nominaci přímo do programu národní přehlídky.

Bechyňský divadelní spolek Lužnice

Výročí

Doporučení na Krakonošův divadelní podzim 2026

Doporučení na národní přehlídku jednoaktovek v Holicích

Inscenací Výročí režijně debutuje Ivana Balatá, která ve spolupráci se zkušenou hereckou dvojicí tvoří na základech situačně chabého textu zajímavé, nápadité a vtipné divadelní obrazy. Herci jsou nuceni pracovat s divadelními znaky a stříhově vstupují hned do několika postav během celé inscenace.

Balatá využívá přirozeného jiskření a chemie mezi herci, kteří přesvědčivě hrají vzpomínající manželský pár. Vůbec jim nepomáhají technické stmívačky a tikot hodin, který uvádí všechny vzpomínkové epizody. Bohužel jsou epizody dost krátké a tyto předěly začínají brzy čas inscenace velmi natahovat. Při rozboru jsme došli s diváky k nepřekvapivému zjištění, že nám připadají otravné. Režisérka přiznala, že předěly byly na premiéře doplněné animací hodin, která už by jen podtrhovala doslovnost tohoto znaku.

Scénografie inscenace je vydařená a funkční. Jeviště je členěno paravany, mezi kterými se herci pohodlně pohybují stejně jako jejich postavy v čase. V centrální části visí v rámu obrazovka, ve které se mění fotografie, které poměrně vtipně diváky provází místem a časem podle toho, na jakou životní etapu manželský pár vzpomíná.

V rámci diskuze s diváky a lektorským sborem režisérka také představila proces, kterým inscenace stále prochází a na základě faktu, že předložené nedostatky nejsou zcela zásadní. Soubor v čele s režisérkou si je těchto nedostatků nejen vědom, ale aktivně se ptá po jejich řešení a sami řešení také předkládají. Vzhledem k tomu jsme se rozhodli udělit doporučení hned na dvě národní přehlídky.

Kontext přehlídky

Ostatní inscenace přehlídky vykazovaly závažnější dramaturgické a inscenační nedostatky, které jsme se během rozborových seminářů snažili se soubory otevřeně pojmenovávat a společně hledat možnosti jejich dalšího řešení.

Společným problémem většiny inscenací byla oslabená dramaturgická práce. Výběr textů byl často určován především praktickými parametry souboru, tedy počtem herců, jejich věkem či genderovým složením, zatímco tematická nebo dramatická nosnost předloh ustupovala do pozadí. Tento přístup se následně promítal i do samotných inscenací. Situace bývaly budovány spíše povrchně a herecká práce se soustředila především na dílčí výklady jednotlivých scén, nikoli na rozvíjení postav v kontextu celého dramatického tvaru.

Výrazně se to projevilo například u inscenace *Svatební hosté* souboru Novoveský utopenec. Fragmentární práce s textem Neila Simona nedokázala vytvořit pevnější dramatickou linku ani jasnější vztahy mezi postavami. Inscenace zůstávala spíše sledem situací bez výraznějšího tematického ukotvení a režie tak obtížně hledala pevnější konflikt či gradaci. Výraznou devizou souboru naopak byla scénografie, postavená na restaurovaných historických kulisách hotelového apartmánu, které inscenaci dodávaly výpravnost a stylovou jednotu.

Specifickou pozici zaujímal autorská inscenace *Poslední Ráj* souboru ŽAS Homole. Autorka a režisérka Stanislava Kočvarová dokáže díky úzké vazbě na soubor psát postavy herečkám přímo „na tělo“, což se pozitivně promítá do charakterové práce i souhry kolektivu. Inscenace velmi dobře funguje v expozici a v budování typových charakterů, které herečky rozvíjejí s výraznou energií i smyslem pro detail. Postupně se však ukazuje absence pevnější dramatické výstavby. Montážní principy a nahromadění motivů nejsou převedeny do dostatečně nosného jevištního tvaru a závažnější témata, která inscenace otevírá, se tak rozměňují do banality nebo nahodilosti.

Podobné problémy se objevily také u pohádky *O pekelném křišťálu* Bechyňského divadelního spolku Lužnice. Samotný text nabízí jen omezený prostor pro dramatickou práci s konfliktem a vztahy mezi postavami. Režijní vedení navíc zůstává vůči předloze velmi respektující, a inscenace tak často pouze ilustruje děj namísto aktivního vytváření divadelní situace. Přesto bylo patrné, že soubor má vztah k dětskému publiku a dokáže pracovat s hravostí, nadsázkou i výraznou energií.

Také konverzační komedie *Jen pro zvané aneb Návštěva dam* v podání DS Ludvíka Němce Bystřice narážela především na limity samotného textu, který nenabízí dostatek dramaticky nosných situací ani pevnější charakterovou kresbu většiny postav. Inscenace se postupně rozpadala do sledu epizod a motivů bez výraznější gradace. Herci přesto místy dokázali vytvářet funkční komediální situace, zejména v mužských rolích, které poskytovaly alespoň základní charakterovou oporu.

Za velmi důležitý aspekt celé přehlídky však považuji kvalitu následných diskuzí se soubory. Ve všech případech se podařilo vytvořit otevřený dialog založený na vzájemném respektu a porozumění podmínkám, ve kterých ochotnické soubory pracují. Rozborové semináře se tak nestávaly pouze místem kritiky, ale především bezpečným prostorem pro sdílení zkušeností, hledání řešení a pojmenovávání konkrétních inscenačních problémů. Troufám si tvrdit, že soubory odjížděly obohacené o „dárečky“, které mohou použít ve své další tvorbě a zpětná vazba byla na naše hodnocení velice nadšená.

Zapsal Petr Theodor Pidrman